A TANTÁRGY ADATLAPJA

Klinikai pszichológia 1

Egyetemi tanév 2026-2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeș-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3. Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4. Szakterület	Pszichológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Pszichológia szak / Pszichológus
1.7. Képzési forma	Távoktatás

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Klinikai pszichológia 1			A tantárgy kódja	PLM3118
2.2. Az előadásokat tartó oktató – Tantárgyfelelős	Dr. Kálcza-Jánosi Kinga docens				
2.3. A szemináriumi / laboratóriumi / projekt tevékenységekért felelős oktató – tutor	Dr. Kálcza-Jánosi Kinga docens				
2.4. Tanulmányi év	3	2.5. Félév	5	2.6 Értékelés módja	Vizsga
2.7. Tantárgy rendszere	Kötelező			2.8. Tantárgy típusa	Szaktárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszáma)

3.1. Heti óraszám- nappali képzés	**4**	amiből: 3.2. kurzus	**2**	3.3. szeminárium/ labor/ projekt	**2**
3.4. Félévi összóraszám: távoktatás	150	3.5.1. SI	94	3.6. AT (8) + TC (20) + AA (0)	28
		3.5.2. AI	28		
Az egyéni tanulási (SI) és önképzésre szánt (AI) idő leosztása:					122
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (AI)					28
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					50
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása (mai mare sau egal cu nr. total ore prevăzut în calendarul disciplinei pentru temele de control)					38
Tutorálás (szakmai tanácsadás)					2
Vizsgák					2
Egyéb tevékenységek [de ex.: Activităţi Tutoriale la Distanţă - ATD cu titularul de disciplină / tutorele]					2
3.7. Az egyéni tanulás (SI) és az önképzési tevékenységek (AI) teljes óraszáma					**122**
3.8. A félév össz-óraszáma (ECTS száma x 25 óra)					**150**
3.9. Kreditszám					**6**

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	-
4.2. Kompetenciabeli	-

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	BBTE elearning felülete (MsTeams)
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	-

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tantervből kell átvenni)[1]

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	**Kompetencia**
CP1	A pszichológia szakterületének alapfogalmaival való operálás
CP3	Problémás helyzetek és lehetséges megoldások kritikus értékelése a pszichológiában
CP4	Az egyén, a csoport és a szervezet pszichológiai értékelése
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	**Kompetencia**
CT1	Szakmai feladatok ellátása a hivatásgyakorlásra vonatkozó specifikus deontológiai elvek szerint
CT2	Hatékony munkavégzési technikák alkalmazása multidiszciplináris csapatban, különböző hierarchikus szinteken

6.2. A tanulmányi programra jellemző képzési eredmények (a tantervből kell átvenni)[2]

A tantárgy által megcélzott tanulási eredmények		
Kompetencia kódja	**Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)**	**Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)**
CP1	2. A végzett hallgató azonosítja az információfeldolgozás pszichés folyamatait, és megfelelően operál ezekkel.	1. A végzett hallgató elemzi a pszichés és pszichoszomatikus zavarok hátterében álló pszichológiai folyamatokat.
CP3	-	3. A végzett hallgató részt vesz az egészségmegőrzést és a megbetegedési kockázat csökkentését célzó közpolitikák kritikai elemzésében.
CP4	-	4. A végzett hallgató alapszintű készségeket gyakorol a klinikai értékelési tevékenység végzésében.
CT1	1. A végzett hallgató ismeri a hivatásgyakorlásra vonatkozó deontológiai elveket és standardokat.	-
CT2	-	1. A végzett hallgató együttműködik kapcsolódó szakterületek szakembereivel

[1] A tanulmányi program tantervéből át kell venni azokat a szakmai és/vagy transzverzális kompetenciákat, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. Minden kompetencia esetében változatlan formában át kell venni a teljes kijelentést, beleértve a kompetencia kódját is, ahogyan a tantervben megjelenik. Amennyiben a két kategória közül valamelyikből nem vesznek át kompetenciákat, a táblázatban az adott kategóriának megfelelő sort törölni kell.

[2] Meg kell említeni a tanulmányi programra jellemző képzési eredményeket, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. A tantárgy típusának (alaptárgy/szaktárgy/kiegészítő tárgy) megfelelő jellemzőket változatlan formában kell átvenni a tantervből, és a kapcsolódó kompetencia jobb odalán kell feltüntetni.

7. Tárgy-specifikus tanulási eredmények (minden tantárgyfelelős a tanulmányi program szintjének kompetenciáit és tanulási eredményeit összefoglaló táblázatából vezeti be)

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)
1. A végzett hallgató azonosítja a klinikai tünettan észlelésében és értelmezésében szerepet játszó pszichés folyamatokat, és megfelelően operál ezekkel a pszichopatológiai kép elemzésében, valamint a pszichés zavarok kontextusában zajló dekompenzáció, krónikussá válás és felépülés pszichológiai mechanizmusainak megértésében.
2. A végzett hallgató ismeri a klinikai pszichológus hivatásgyakorlására vonatkozó specifikus deontológiai elveket és standardokat, beleértve a szakmai kompetencia határait, a terápiás kapcsolatban érvényes titoktartási kötelezettségeket, valamint a klinikai pszichológiai értékelés, differenciáldiagnózis és intervenció etikai felelősségeit.
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
1. A végzett hallgató elemzi a pszichés zavarok és személyiségzavarok hátterében álló pszichológiai folyamatokat, különös tekintettel a vulnerabilitás, dezadaptáció és tünetfenntartás mechanizmusaira, integrálva a kognitív-viselkedéses, pszichodinamikus és neuropszichológiai perspektívákat a pszichopatológia magyarázó modelljeibe.
2. A végzett hallgató részt vesz a pszichológiai intervenció klinikai protokolljainak és iránymutatásainak kritikai elemzésében, értékelve azok tudományos evidenciaszintjét, különböző klinikai kontextusokban való alkalmazhatóságát, valamint a klinikai pszichológiai gyakorlatban történő használatuk etikai vonatkozásait.
3. A végzett hallgató alapszintű készségeket gyakorol a klinikai értékelési tevékenység végzésében, standardizált pszichediagnosztikai eszközöket alkalmazva a tünettan azonosítására, a klinikai eset konceptualizálására és a pszichés, érzelmi vagy viselkedési zavarokkal küzdő személyeknél a pszichológiai intervenció céljainak meghatározására.
4. A végzett hallgató együttműködik kapcsolódó szakterületek — pszichiátria, neurológia, szociális munka, logopédia és foglalkozásterápia — szakembereivel multidiszciplináris csapatokban, a klinikai pszichológus perspektívájával hozzájárulva a differenciáldiagnózis felállításához, az egyénre szabott terápiás terv kidolgozásához és a komplex pszichés zavarokkal élő betegek állapotalakulásának nyomon követéséhez.

8. A tantárgy tartalma

8.1 AI, SI [Modulele/capitolele din cursul elaborat în tehnologia ID]	**Didaktikai-tanulási módszerek**	**Megjegyzések**
Modul 1. A klinikai pszichológia hatásköre. Klinikai pszichológia meghatározása Klinikai pszichológia története, kutatási módszerei A pszichológiai problémák diagnózisa és osztályozása A klinikai felmérés A klinikai vélemény Az intelligencia, neuropszichológiai és személyiseg mérés, valamint a viselkedésdiagnosztika a klinikai gyakorlatban	Egyéni és csoportban tanulás	A teljes SI-idő 40%-a
Modul 2. Pszichopatológia. Szorongásos zavarok, Traumákkal és stresszorokkal kapcsolatos zavarok és Obszesszív-kompulzív és a kapcsolódó zavarok Pszichoszomatikus zavarok és Disszociatív zavarok Depressziós zavarok, Bipoláris és kapcsolódó zavarok, Öngyilkosság Személyiségzavarok	Egyéni és csoportban tanulás	A teljes SI-idő 60%-a

Táplálkozászavarok, Ürítési zavarok és Alvás-ébrenlét zavarok Diszruptív, impulzuskontroll- és viselkedészavarok, Szerhasználati és függőségzavarok Idegrendszeri fejlődési zavarok és Neurokognitív zavarok Skizofréniaspektrum és más pszichotikus zavarok, Szexualitással kapcsolatos zavarok		

Könyvészet:
Kalcza-Janosi, K. Galfi B. (2024). *Klinikai pszichológia. Pszichopatológia*. Tanulmányi útmutató.
American Psychiatric Association. (2022). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders, text revision* DSM-5-TR. (5th ed.). American Psychiatric Association.
Barlow, D.H. (Ed.). (2014). *The Oxford Handbook of Clinical Psychology*. Updated Edition. New York. Oxford University Press.
Barlow, D.H., Durand, V.M. (Eds.). (2015). *Abnormal Psychology. An Integrative Approach*. Seventh Edition. Stamford, CT. Cengage Learning.
Dozois, D. J. A. (Ed.). (2019). *Abnormal Psychology: Perspectives* (6th Edition). Toronto, Ontario: Pearson.
Trull T.J., Phares E.J. (2004). *Klinikai pszichológia - Elmélet, módszertan és hivatás*. Osiris Kiadó. Budapest
Trull, T.J., Prinstein, M.J. (2013). *Clinical Psychology.* Eighth edition. Stamford, CT. Wadsworth, Cengage Learning.
Mash, E.J. & Wolfe, D.A. (2016). *Abnormal Child Psychology*. 6th Edition. Belmont, CA: Wadsworth, CengageLearning.
Barlow, D.H. (Ed.). (2014). *Clinical handbook of psychological disorders: A step-by-step treatment manual*. (5th ed.). New York, NY: Guilford Press.
Hooley, J., Butcher, J., Nock, M., & Mineka, S. (2017). *Abnormal psychology* (17th ed.). Pearson.
Huprich, S. K. (Ed.). (2015). *Personality disorders: Moving toward theoretical and empirical integration in assessment and diagnosis*. Washington, DC: American Psychological Association.
Kramer, G. P., M., Bernstein, D. A., & Phares, V. (2014). *Introduction to clinical psychology* (8th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
Sommers-Flanagan, J. & Sommers-Flanagan, R. (2014). *Clinical Interviewing* (5th ed.). Hoboken, NJ: Wiley & Sons.
Pomerantz, A. M. (2017). *Clinical psychology: Science, practice, and culture*., 4th ed. Thousand Oaks, CA, US: Sage Publications, Inc

8.2 **AT** [temele dezbătute în cadrul tutorialelor, conform calendarului disciplinei]	**Didaktikai-tanulási módszerek**	**Megjegyzések**
Klinikai vizsgálat A klinikai interjú formái és használata Klinikai jelentés	Gyakorlati tevékenység	A diákok aktív részvétele
A pszichológiai problémák diagnózisa és osztályozása. Pszichopatológia. (DSM-5, DSM-5TR)	Gyakorlati tevékenység	A diákok aktív részvétele

Könyvészet
Kalcza-Janosi, K. Galfi B. (2024). *Klinikai pszichológia. Pszichopatológia*. Tanulmányi útmutató.
American Psychiatric Association. (2022). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders, text revision* DSM-5-TR. (5th ed.). American Psychiatric Association.
Barlow, D.H. (Ed.). (2014). *The Oxford Handbook of Clinical Psychology*. Updated Edition. New York. Oxford University Press.
Barlow, D.H., Durand, V.M. (Eds.). (2015). *Abnormal Psychology. An Integrative Approach*. Seventh Edition. Stamford, CT. Cengage Learning.
Dozois, D. J. A. (Ed.). (2019). *Abnormal Psychology: Perspectives* (6th Edition). Toronto, Ontario: Pearson.
Trull T.J., Phares E.J. (2004). *Klinikai pszichológia - Elmélet, módszertan és hivatás*. Osiris Kiadó. Budapest
Trull, T.J., Prinstein, M.J. (2013). *Clinical Psychology.* Eighth edition. Stamford, CT. Wadsworth, Cengage Learning.
Mash, E.J. & Wolfe, D.A. (2016). *Abnormal Child Psychology*. 6th Edition. Belmont, CA: Wadsworth, CengageLearning.
Barlow, D.H. (Ed.). (2014). *Clinical handbook of psychological disorders: A step-by-step treatment manual*. (5th ed.). New York, NY: Guilford Press.
Hooley, J., Butcher, J., Nock, M., & Mineka, S. (2017). *Abnormal psychology* (17th ed.). Pearson.
Huprich, S. K. (Ed.). (2015). *Personality disorders: Moving toward theoretical and empirical integration in assessment and diagnosis*. Washington, DC: American Psychological Association.
Kramer, G. P., M., Bernstein, D. A., & Phares, V. (2014). *Introduction to clinical psychology* (8th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
Sommers-Flanagan, J. & Sommers-Flanagan, R. (2014). *Clinical Interviewing* (5th ed.). Hoboken, NJ: Wiley & Sons.

Pomerantz, A. M. (2017). *Clinical psychology: Science, practice, and culture*., 4th ed. Thousand Oaks, CA, US: Sage Publications, Inc

8.3. **TC** [temele de control, conform calendarului disciplinei]	**Didaktikai-tanulási módszerek**	**Megjegyzések**
Gyakorlati feladat	-	A feladat aránya a végső jegyben: 10%.
Parciális vizsga	Felkészülés a kritériumok szerint az UBB eLearning Platform tantárgy célkitűzéseivel összhangban	A feladat aránya a végső jegyben: 20%.
Klinikai jelentés	A megadott téma előkészítése a kritériumok szerint az UBB eLearning Platform tantárgy célkitűzéseivel összhangban	A feladat aránya a végső jegyben: 20%. A feladatot az UBB eLearning platformjára töltjük fel a megadott határidőre

Könyvészet

Kalcza-Janosi, K. Galfi B. (2024). *Klinikai pszichológia. Pszichopatológia*. Tanulmányi útmutató.
American Psychiatric Association. (2022). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders, text revision* DSM-5-TR. (5th ed.). American Psychiatric Association.
Barlow, D.H. (Ed.). (2014). *The Oxford Handbook of Clinical Psychology*. Updated Edition. New York. Oxford University Press.
Barlow, D.H., Durand, V.M. (Eds.). (2015). *Abnormal Psychology. An Integrative Approach*. Seventh Edition. Stamford, CT. Cengage Learning.
Dozois, D. J. A. (Ed.). (2019). *Abnormal Psychology: Perspectives* (6th Edition). Toronto, Ontario: Pearson.
Trull T.J., Phares E.J. (2004). *Klinikai pszichológia - Elmélet, módszertan és hivatás*. Osiris Kiadó. Budapest
Trull, T.J., Prinstein, M.J. (2013). *Clinical Psychology.* Eighth edition. Stamford, CT. Wadsworth, Cengage Learning.
Mash, E.J. & Wolfe, D.A. (2016). *Abnormal Child Psychology*. 6th Edition. Belmont, CA: Wadsworth, CengageLearning.
Barlow, D.H. (Ed.). (2014). *Clinical handbook of psychological disorders: A step-by-step treatment manual*. (5th ed.). New York, NY: Guilford Press.
Hooley, J., Butcher, J., Nock, M., & Mineka, S. (2017). *Abnormal psychology* (17th ed.). Pearson.
Huprich, S. K. (Ed.). (2015). *Personality disorders: Moving toward theoretical and empirical integration in assessment and diagnosis*. Washington, DC: American Psychological Association.
Kramer, G. P., M., Bernstein, D. A., & Phares, V. (2014). *Introduction to clinical psychology* (8th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
Sommers-Flanagan, J. & Sommers-Flanagan, R. (2014). *Clinical Interviewing* (5th ed.). Hoboken, NJ: Wiley & Sons.
Pomerantz, A. M. (2017). *Clinical psychology: Science, practice, and culture*., 4th ed. Thousand Oaks, CA, US: Sage Publications, Inc

8.4. **AA** [conform calendarului disciplinei]	**Didaktikai-tanulási módszerek**	**Megjegyzések**
-		

Könyvészet

-

9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok	9.2 Értékelési módszerek	9.3 Aránya a végső jegyben
9.4 AI, SI	A tananyagok elemzésének és szintetizálásának képessége	Írásbeli vizsga	50%
		Parciális vizsga	20%
9.5 TC /AA	Ismeretek megértése gyakorlati alkalmazása	Házi dolgozat	20%
		Gyakorlati feladat	10%

9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

A félév végi vizsga kötelező és kizáró jellegű. Ha a félévi vizsgán a hallgató nem éri el az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 9.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett.
A kontaktórák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében a hiányzások maximális száma (indoklással, orvosi igazolással vagy anélkül) nem haladhatja meg az össz-óraszám 50%-át (2 kontaktóra esetén 1 alkalmat). A hallgatók esetében az oktatási tevékenységekről való teljes hiányzás a vizsgaszesszióból való kizárást vonja maga után (lásd az ECTS-szabályzatot). (pótszesszióra vonatkozóan is)
A félév közbeni feladatok nem kötelezőek, de nem pótolhatóak (ez érvényes a gyakorlati feladatra valamint a házi dolgozatra egyaránt).
A parciális vizsga nem kizáró jellegű. A parciális vizsgán való részvétel elmulasztása nem vonja maga után a félév végi vizsgáról való kizárást. A parciális vizsga nem pótolható, kivéve orvosilag jól indokolt esetben. Orvosilag igazolt távollét

esetén a kórházi elbocsátást igazoló felmentés benyújtása (7 napon belül) esetén a hallgatónak joga van vizsgát tenni, amivel megszerezheti az adott részjegyet.
Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre jelentkeznek, minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.) eleget kell tenniük. A szemináriumi tevékenységeken, parciális vizsgákon szerzett osztályzat csak az adott tanévben érvényes, nem vihető át egy következő tanévre.
A tantárgy keretében beadott munkáknál, feladatoknál és vizsgákon elkövetett minden szabálytalan magatartás (csalás, plagizálás stb.) az egyetem érvényes hallgatói értékelési módszertanának rendelkezései alapján kerül elbírálásra (ld. Metodologie de organizare şi desfăşurare a evaluării competenţelor studenţilor în UBB, Szenátus, 2025).

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)[3]

		A fenntartható fejlődés általános ikonja						
1 FĂRĂ SĂRĂCIE	2 FOAMETE „ZERO”	3 SĂNĂTATE ŞI BUNĂSTARE	4 EDUCAŢIE DE CALITATE	5 EGALITATE DE GEN	6 APĂ CURATĂ ŞI SANITAŢIE	7 ENERGIE CURATĂ ŞI LA PREŢURI ACCESIBILE	8 MUNCĂ DECENTĂ ŞI CREŞTERE ECONOMICĂ	9 INDUSTRIE, INOVAŢIE ŞI INFRASTRUCTURĂ
		X						
10 INEGALITĂŢI REDUSE	11 ORAŞE ŞI COMUNITĂŢI DURABILE	12 CONSUM ŞI PRODUCŢIE RESPONSABILE	13 ACŢIUNE CLIMATICĂ	14 VIAŢA ACVATICĂ	15 VIAŢA TERESTRĂ	16 PACE, JUSTIŢIE ŞI INSTITUŢII EFICIENTE	17 PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR	Nem alkalmaz-ható

Tantárgyfelelős
Dr. Kálcza-Jánosi Kinga docens

Tantárgytutor(ok)
Dr. Kálcza-Jánosi Kinga docens

Dátum
2026.04.25.

Távoktatás felelős,
Dr. Kanyaró Kinga, egyetemi adjunktus

[3] Válasszon ki egyetlen olyan ikont, amely az *Egyetemi folyamatban történő alkalmazására vonatkozó eljárás* szerint legjobban illeszkedik az adott tantárgyhoz. Ha a tantárgy általánosságban foglalkozik a fenntartható fejlődéssel (pl. bemutatja/bevezeti a fenntartható fejlődés általános kereteit stb.), akkor a Fenntartható Fejlődés általános ikonja rendelhető hozzá. Ha egyetlen ikon sem vonatkozik a tantárgyra, válassza az utolsó opciót: *„Nem alkalmazható”.*